

Kurzus kódja(i): FLM-231.04
FEN-123

Kurzus címe: Magyar film az 1980-as években
Magyar filmtörténet 4.

Tanár neve: Gelencsér Gábor

Kurzus időpontja, helye: hétfő 10.30–12.00 34

Vetítések időpontja, helye: 1. péntek 13.00–15.00 SZFE
2. szerda 9.00–11.00 stúdió vagy csüt. 12.00–14.00 34

Kurzus típusa: előadás

Kurzus leírása:

1. Bevezetés: korszakok, irányzatok
2. Korszakváltó életművek: a) Gothár Péter
3. b) Bódy Gábor
4. c) Tarr Béla
5. Az új érzékenységtől az új hatásosságig (BBS, Xantus, Monory, Kamondi)
6. Új akadémizmus (Szabó; koprodukciók)
7. Groteszk irónia (Jancsó 1987-től induló korszakai)
8. A rendszerváltás filmjei (ötvenes évek-filmek, publicisztikus filmek)
9. A fekete széria (Enyedi, Janisch, Szász, Fehér)
10. Szórakoztató filmek (Tímár; színészrendezők; a szórakoztató-műfaji film új generációja)
11. A non professional film (Szőke, Ács, KVB, Buharovok)
12. Szomjas György és Grunwalsky Ferenc

Kurzus teljesítésének követelményei: Szóbeli vizsga: az előadások anyaga, a vetített filmek ismerete, szakirodalmi olvasottság

Vetített filmek: kópia (péntek 13.00–15.00 SZFE)

1. Jeles András: A kis Valentino (1979)
2. Gothár Péter: Ajándék ez a nap (1979)
3. Bódy Gábor: Kutya éji dala (1983)
4. Tarr Béla: Kárhozat (1987)
5. Fehér György: Szürkület (1990)
6. Szabó István: Hanussen (1988)
7. Jancsó Miklós: Szörnyek évadja (1987)
8. Bereményi Géza: Eldorádó (1988)
9. Enyedi Ildikó: Az én XX. századom (1989)
10. Janisch Attila: Árnyék a havon (1991)
11. Szász János: Woyzeck (1993)
12. Szőke András: Vattatyúk (1991)

Videó/DVD (szerda 9.00–11.00 stúdió vagy csüt. 12.00–14.00 34)

1. Jeles András: Álombrigád (1983)
2. Gothár Péter: Idő van (1985)
3. Monory M. András: Meteo (1989)
4. Tarr Béla: Őszi almanach (1984)
5. Xantus János: Eszkimó asszony fázik (1983)
6. Szirtes András: Pronuma bolyok története (1983)
7. Tímár Péter: Egészséges erotika (1985)
8. Fekete Ibolya: Bolse Vita (1996)
9. Koltai Róbert: Sose halunk meg (1992)
10. Igor Buharov, Ivan Buharov, Horváth László, Nyolczas István: A program (1997)
11. Szomjas György: Roncsfilm (1991)
12. Grunwalsky Ferenc: Egy teljes nap (1988)

Kötelező / ajánlott irodalom: A szabadság csele. Tabuk és totemek. *Filmvilág*, 90/9. 3-9.
Beke László: „Kijöttél a moziból, de nem vagy még mindenén túl”. A Kőbányai Filmstúdióról. *Filmkultúra*, 86/6. 9-11.

Beke László – Peternák Miklós (szerk.): *Bódy Gábor 1946–1985*. Életműbemutató.

Múcsarnok – Művelődési Minisztérium – Filmfőigazgatóság, Budapest, 1987.

Bikácsy Gergely: Végkifejlet. Grunwalsky Ferenc trilógiája. *Filmkultúra*, 92/6. 17-26.

Bíró Gyula: Három „deviáns” karrier. Könnyű vér; Kicsi, de nagyon erős; Céllövölde. *Filmkultúra*, 90/5. 41-46.

Bíró Yvette: Lidércvalcer. *Metropolis*, 2002/1. 32-37.

Bódy Gábor: *Egybegyűjtött filmművészeti írások*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006.

Élet-balet. Angyali üdvözet. *Filmvilág* 1984/9. 6-13.

Forgách András: A későromantika előérzete. *Filmvilág*, 96/2. 4-7.

Gelencsér Gábor: *Más világok*. Palatinus, Budapest, 2005, 155–215.

Gelencsér Gábor: A kezdet vége. Közelítések a nyolcvanas-kilencvenes évek magyar filmművészetéhez. *Filmkultúra*, 95/4.

Györfly Miklós: A tizedik évtized. A kilencvenes évek magyar játékfilmje. In: Györfly M.: *A tizedik évtized*. Palatinus – Magyar Nemzeti Filmarchívum, Budapest, 2001. 257-371.

György Péter: A múlandóság építései. Filmgyári menedék. In: György P.: *Az elsüllyedt sziget*. Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 1992. 169-184.

Hirsch Tibor: Jancsó búcsúzásai. *Metropolis*, 2001/3. 26-38.

Kovács András Bálint: A történelmi horror. Az erőszak ábrázolása a nyolcvanas évek magyar filmjeiben. In: Kovács A. B.: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 283-298.

Kovács András Bálint: Egy műfajváltásról [Őszi almanach]. *Filmkultúra*, 85/1. 25-29.

Kovács András Bálint: Filmmágia. A kommunikáció mítosza Bódy Gábor művészetében. *Filmvilág*, 88/7. 28-33.

Kovács András Bálint: „Gyönyörű válság”. A Társulás stúdió előzményei és törekvései. *Filmvilág*, 82/3. 3-5.

Kovács András Bálint: Nyolcvanas évek: a romlás virágai. In: Kovács A. B.: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 240-282.

Kovács András Bálint: Tarr szerint a világ. In: Kovács A. B.: *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 314-339.

Kovács András Bálint: Új kiúttalanság. Fialat filmesek. *Filmvilág*, 90/4. 4-7.

Milarepaverzió. Az „új érzékenység” határai. *Filmvilág*, 85/7. 18-27.

Nagy Zsolt: „... csak előbb lágyan tönkremegyünk”. Anzix a nyolcvanas évekből. *Filmkultúra*, 89/3. 36-44.

Peternák Miklós: KVB. A Közgáz Vizuális Brigád. *Filmkultúra*, 91/3. 37-40.

Petschnig Mária – Kéri László: Mire van idő? A 80-as évek filmjeinek társadalomképe. *Filmkultúra*, 86/9. 59-69.

Stóhr Lóránt: Csapatfotó. Fialat filmesek. *Filmvilág*, 2007/1.

Szabó Miklós: Tábori palackposták. Történelmi dokumentumfilmekről. *Filmvilág*, 88/4. 2-5.

Szilágyi Ákos: Az elmesélt Én. Az „új érzékenység” határai. *Filmvilág*, 85/7. 27-29.

Vidovszky György: A videókép Jancsó Miklós filmjeiben. *Metropolis*, 2002/1. 8-30.

Zalán Vince (szerk.): *Magyar filmrendezőportrék*. Osiris, Budapest, 2004.

Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet (1964–1994)*. Osiris – Századvég, Budapest, 1994.
